

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 174 (2017), **Duminica a 12-a după Rusalii**
(*Tânărul bogat*)

Evanghelia: Matei 19, 16-26*

În vremea aceea un tânăr a venit la Iisus și I-a zis: „Învățătorule bun, ce bine să fac ca să am viață veșnică?” Iar El a zis: „De ce-Mi spui bun? Nimeni nu este bun, decât numai Unul Dumnezeu. Iar dacă vrei să intri în Viață, păzește poruncile”. El I-a zis: „Care?” Iar Iisus i-a zis: **Să nu ucizi, să nu te desfrânezi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb; cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.** Tânărul I-a zis: „Pe toate acestea le-am păzit din tinerețea mea. Ce-mi lipsește?” Iisus i-a zis: „Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde-ți averile, dă-le săracilor și vei avea comoară în cer; și vino de-Mi urmează Mie”. Dar tânărul, auzind cuvântul acesta, a plecat întristat, căci avea multe avuții.

Iar Iisus a zis către ucenicii Săi: „Adevărat vă spun că cu greu va intra un bogat în împărăția cerurilor. Și vă mai spun: Mai lesne e să treacă o cămilă prin urechile acului decât să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu”. Auzind acest cuvânt, ucenicii tare s'au mirat și au zis: „Atunci, cine poate să se mântuiască?”... Iar Iisus, privind drept la ei, le-a zis: „Aceasta e cu neputință la oameni, dar la Dumnezeu toate sunt cu putință”.

De la etică la ființialitate

Arhimandritul Sofronie

De câte ori am repetat deja că **noi ne începem călătoria cu micul pas al pocăinței. Însă sfârșitul acestei căi, după înțelesul nostru, este îndumnezeirea omului.** (...) Începutul propovăduirii lui Hristos este cuvântul “Pocăiți-vă”, iar dacă îl vom cerceta, vom afla (precum în multe alte cuvinte ale lui Hristos) foarte multe, așa zice, “nivele”, iar noi suntem nevoiți încă a afla un grai pentru acestea. Și iată eu aş numi două dintre nivelele pocăinței: unul – cel care rămâne în limitele eticii, celălalt – în care se

*)Texte preluate din Biblie, (Ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu)

vorbește de-acum nu despre elemente etice, ci despre însăși vecinicia, adică, despre Dumnezeu. Primul privește nivelul înțelegerii omului ca făptură, și omul nu poate (și nici nu înțelege cum e cu putință) a deosebi cele două chipuri ale pocăinței. Pe primul l-aș numi “actul etic”, iar pe celălalt “trecerea de pe o orbită pe alta, veșnică”.

(...) **O pildă a unui act de pocăință adânc și frumos putem vedea la tânărul din Evanghelie, care înseta după vecinicia dumnezeiască, și L-a întrebat pe Hristos ce trebuie să facă pentru a trece de la ale vremii către cele vecinice. Domnul, căutând cu dragoste către acel tânăr, i-a zis: “Păzește poruncile...”. “Care?” “Nu ucide, nu preacurvi, nu răpi...”. Tânărul a răspuns: “Din tinerețile mele am păzit acestea. Ce încă nu am ajuns să fac?” Atunci Domnul i-a zis: “Dacă vrei să fii desăvârșit, părăsește toate cele dinainte, toate avuțiile și toate cunoașterile tale, și sărac, urmează Mie”. N-a putut purta tânărul.**

Din povestirea evanghelică vedem că tânărul cu pricina era un iudeu binecinstitor al acelor vremi când așteptarea Mesiei se împlinise. **Din punct de vedere moral, etic, el se afla la un nivel înalt, dar există un alt nivel mai mare, ce are în vedere de acum sfera dumnezeieștii Ființe Nefăcute și Dintru Început.** Astfel pilda ne arată că sunt multe gradații diferite ale stărilor duhovnicești ale oamenilor. Trecerea de la vremelnic la veșnic pare cu neputință, precum tot cu neputință este în matematică trecerea de la număr la infinit. Cele două nu se pot compara. (...)

În ultima vreme începem să ne întâlnim pe Pământ cu un fenomen paradoxal: pe de o parte, zdrobirea întregii omeniri, cu cea mai incredibilă sălbăticie, iar pe de altă parte, năzuința de a ajunge la persoana omului: ce anume este omul ca persoană, încotro se întoarce mintea persoanei? **Atunci când începe să crească în noi principiul persoanei, chiar de ne vom afla în vreo temniță, în duh vom pătrunde deja în nețărmurile întinderi ale Cosmosului făcut.** Omul nu mai vede lucrurile de acum în chip exterior, ci trăiește lăuntric. Iar hăurile nețărmurate și fără de fund pe care le contemplă nu este cu putință a le defini prin nici un cuvânt omenesc. (...) Avem atunci de-a face cu un contrast: omul cel mai sărac, și care nu are nimic, dintr-o dată se simte în stăpânirea bogățiilor nețărmurate ale lui Dumnezeu, din toată facerea Sa. Trecerea aceasta se face în chip cât se poate de liniștit, în împrejurările formelor vieții obișnuite, dar dacă va fi cu putință, omul și trupește se va slobozi de toate, și va trăi numai cu Acel Dumnezeu. Da, noi putem simți că lumea ce ne înconjoară este zidită de Mintea și Voia aceluia Duh pe care îl numim Dumnezeu, și Dumnezeu-Tatăl a zis: “Să zidim omul după chipul Nostru, și după asemănare”. Și greu ne este să deosebim un punct de unde putem vorbi despre marea tragedie care pe toți ne zdrobește. (...) Cum este cu putință a răbda astfel de suferințe de-a lungul miilor de ani care au trecut din clipa când s-a zis: “Să fie lumină!”

În etica creștină ne uimește chipul Omului, al unui singur Om, ce se urcă pe Golgotha

spre a lua pe umerii Săi întreaga greutate a blestemului Pământului și povara tuturor patimilor. Astfel, **din punct de vedere etic, nu vedem nimic mai măreț, nimic mai sfânt decât Hristos**. Vorbesc despre acestea pentru că mintea noastră poate primi realitatea Ființei lui Dumnezeu, dar fără ca încă să știe care este caracterul acestui mare Duh. (...) lumea suferă – și dacă lumea suferă, atunci ce fel este El, Ziditorul lumii? Dar iată, vine Fiul Lui, ca să vorbească cu omul zidit după chipul lui Dumnezeu și după asemănare, iar noi contemplăm gândul cel mai înainte de veci pentru om al lui Dumnezeu, Făcătorul nostru. **Și dacă omul se vede pe sine în Hristos, dintru început tot atât de bun ca Însuși Dumnezeu Care S-a arătat pe Pământ, atunci, firește, dacă acest lucru ni s-a arătat în Duhul Sfânt, de-acum nu ne mai putem duce niciunde de la acel mare act al Ființei Dumnezeiești**. Înseamnă că nu Ziditorul nostru este vinovat de suferințe, ci făptura potențial asemănătoare Lui, omul, chipul lui Dumnezeu-Absolutul. (...)

În epoca noastră lumea din afară se îndepărtează de Hristos, și acesta este aspectul cel mai dureros, mai tragic, mai cumplit, al evenimentelor lumii noastre: **a doua oară a pierde pe Hristos, precum L-a pierdut Adam în Rai, cum este cu putință?** Ci vom răbda micile frecșuri în viața noastră de toate zilele, și vom trece cumva cu vederea alunecările către mânia, către vrăjmășie, către orice ar fi între noi, pentru că **trebuie să vedem suferințele omului, iar nu părțile lui cele rele**. În realitate acesta este “material” pentru marea ființare despre care nu putem încă vorbi. **Și calea noastră începe cu cele cu care eu termin aproape fiecare cuvântare: în cele mai mici nimicuri, rămâneți cu mintea acolo unde este Domnul, “după catapeteasma” zilei a opta, petreceți cu mintea acolo, iar cu trupul învățați-vă să trăiți în condițiile de aci**. Duhul omului este pus în el pentru a începe să simtă Ființa. Iar Domnul adesea se poartă cu noi ca și cum El nici nu ar înțelege neputința noastră. Și nici nu ar fi cu putință a răbda o astfel de lume, dacă Hristos nu era Dumnezeu. Iar dacă este Dumnezeu, atunci toate sunt cu putință. Și noi, Acestui Tată al nostru, cu toate suferințele noastre, îi spunem: “Slavă Ție, Dumnezeule cel Înalt, slavă Ție în vecii vecilor”. (...) unde se termină lumea etică și unde începe dumnezeiasca ființialitate? În Psalmi aflăm expresia: “Al Tău sunt eu, mântuiește-mă”. (...) Dacă eu zic: “Eu sunt al Tău,” o voi spune numai în limitele firii mele etice: “Mai bun decât Tine eu nu văd. Dar Tu mântuiește-mă! Nicidecum nu înseamnă că sunt fiul Tău, câtă vreme Tu Însuși nu porți mărturie pentru mine că sunt al Tău fiu”. Citim în Evanghelie că s-a auzit glasul Tatălui: “Fiul Meu ești Tu, pre El să ascultați”. Deci, a fost nevoie de mărturia Tatălui Însuși, pentru a întări ca ultim fapt adevărul că Iisus Hristos era Fiul Tatălui”. Așadar, când Însuși Dumnezeu aduce acea “îndreptare” și zice: “Da, tu ești fiul Meu”, atunci înfierea își primește trăsătura veșnică.

Vitamine duhovnicești

Miracolul întâlnirii dintre om și Dumnezeu

Când mergem la spovedanie, venim să ne întâlnim față către față cu un Prieten, nu ca să fim judecați și osândiți, nu cu groaza în suflet pentru ceea ce s-ar putea întâmpla. Venim la Cel Care, fiind Dumnezeu dincolo de suferință, de moarte, a ales, din iubire pentru noi, să se facă Om, să ia asupra Sa întregul nostru destin omenesc și să-Și dea viața pentru noi. Atât viața, cât și moartea Lui sunt pentru noi o mărturie a iubirii lui Dumnezeu pentru noi. **El ne iubește atât de mult, încât putem să ne apropiem de El fie că suntem buni, fie că suntem răi, nădăjduind că ne va primi cu brațele deschise; iar dacă cineva trebuie să plângă pentru nevrednica noastră stare și pentru păcatele noastre, acela este El, Domnul, Care face aceasta din compătimire, din milă, din iubire,** căci - precum a spus unuia dintre sfinți, descoperindu-Se lui - dacă ar fi un singur păcătos în toată lumea, El ar fi gata să Se facă din nou Om și să moară pentru el, fiindcă n-ar îndura gândul că cineva ar rămâne supus pierzaniei.

Acesta este Dumnezeu, Hristos, către Care venim la spovedanie - Cel Care Se deschide nouă cu toată viața și cu toată moartea Sa, Cel ce ne așteaptă să venim la El pentru a fi tămăduiți, mângâiați, sprijiniți, iar nu judecați sau osândiți.

Să vedem acum care este rolul preotului? (...) El este chemat de către Hristos să dea mărturie înaintea persoanei care se spovedește, a păcătosului, de faptul că este iubit, că Hristos stă de față, că El nu are nici o altă dorință sau intenție decât mântuirea și bucuria veșnică a celui care, iată, a venit. Totodată preotul, în numele celui ce se pocăiește, se pune înaintea Domnului spunând: "Hristoase Doamne, Dumnezeul nostru, acest om a păcătuțit, cu adevărat. Dar iată, el se încredințează Ție, crede în Tine. Noi toți îl iubim cu aceeași iubire cu care Tu îl iubești. Suntem gata să ne dăm viața pentru ca el să-și afle liniștea și bucuria și să se împace și să se unească cu Tine, Domnul nostru, Dumnezeul nostru, Mântuitorul și Preaiubitul nostru."

Când vei veni data viitoare la spovedanie, fii cu luare aminte la toate acestea! Gândește-te la felul în care te înfățișezi: nu cu teama de a fi pedepsit sau respins, ci cu inima deschisă pentru a deșerta înaintea Domnului tot răul și tot ce e îndoielnic în această inimă. Iar Hristos te va primi. Această spovedanie ar putea fi pentru El o nouă răstignire, însă El o primește, nu o va lepăda. El nu te respinge. Vino, deschide-ți inima, grăiește-I sincer tot adevărul, știind că ești iubit dincolo de orice judecată, până la jertfă și moarte: moartea Lui și viața ta - viață vremelnică și viață veșnică.

Sursa: **Mitropolitul Antonie de Suroj, Taina iertării. Taina tămăduirii**, Editura Reîntregirea